

Η ΣΙΔΕΡΗ ΜΑΣ

ΑΠΡΙΛΙΟΣ, ΜΑΪΟΣ, ΙΟΥΝΙΟΣ 2015 - ΙΛΛΥΡΙΑΣ 6-10, 113 63 ΑΘΗΝΑ - ΤΗΛ.: 210 88.31.766, ΦΥΛΛΟ 77°

Οι Ηπειρώτες έχουμε ιδιαίτερη ευαισθησία στα ζητήματα της πολιτιστικής μας κληρονομιάς. Πρόσφατη είναι η καταστροφή του Γεφυριού της Πλάκας και η άμεση κινητοποίησή μας. Το κενό της τεχνονομίας στην παραδοσιακή τεχνική αναδείχθηκε από την πρώτη στιγμή ως ένα σημείο δυσκολίας προσέγγισης της αναστήλωσης του «όσο πιο κοντά στο πρωτότυπο, με τα ίδια υλικά και τεχνική κατασκευής». Η τεχνική κατασκευής λοιπόν αποτελεί στοιχείο της άυλης πολιτιστικής μας κληρονομιάς, που πρέπει να ανακτηθεί. Το παράδειγμα αυτό αναδεικνύει τη χρησιμότητα της προστασίας μας, όσον αφορά τη διατήρηση και συντήρηση των μνημείων μας.

Μιλώντας για την πολιτιστική κληρονομιά έχουμε πολλές παραμέτρους, πολλές πτυχές του θέματος να αντιμετωπίσουμε. Ας δώσουμε τώρα, προσοχή σε δυο σημεία.

Πρώτο, στη θέση της γυναίκας στην κοινωνική και οικονομική ζωή. Πολλά από τα στοιχεία της πολιτιστικής μας κληρονομιάς έχουν αναφορά σε κοινωνίες μισοφουδαραρχικές είτε πρωτοκαπιταλιστικές, αγροτικές

Η ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΜΑΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ

κλειστής οικονομίας, με τη γυναίκα στο σπίτι, στο χωράφι, χωρίς δικαιώματα. Η διαφύλαξη και προστασία, η προώθηση, η αξιοποίηση, η μεταβίβαση, κυρίως μέσω της τυπικής και της μη τυπικής εκπαίδευσης, καθώς και η αναζωογόνηση των διαφόρων πλευρών της κληρονομιάς αυτής, δεν επιτρέπεται να αναπαράγει με καμιά μορφή τις αντιλήψεις αυτές, άμεσα είτε έμμεσα. Μάλιστα πρέπει να υπάρχει πρόνοια ώστε να αναδεικνύεται η αντίθεση της θέσης της γυναίκας που αντιστοιχεί στις κοινωνίες αυτές με τη σημερινή αναγκαιότητα για πλήρη ένταξη στην παραγωγική διαδικασία, με πλήρη απασχόληση, με ίση αμοιβή για ίση δουλειά, με κοινωνική πρόνοια για τα παιδιά, με ιατροφαρμακευτική περίθαλψη πλήρη κ.λπ.

Δεύτερο, είναι ανάγκη να τονίζεται συνεχώς, ότι ο Πολιτισμός δεν είναι ένα άθροισμα εκδηλώσεων, συναι-

λιών και θεαμάτων προς μαζική κατανάλωση. Πολιτισμός είναι η καλλιέργεια των αξιών της ειρήνης, της αλληλεγγύης, της συλλογικότητας, είναι η δυνατότητα για δημιουργική έκφραση μέσα από δημόσιες δομές που απλώνονται σε κάθε χώρο εργασίας, σπουδής, κατοικίας και είναι ανοιχτές για όλους και ιδιαίτερα στους νέους. Χρειάζονται υποδομές, στήριξη των πολιτιστικών φορέων και συλλόγων, ανάδειξη της ερασιτεχνικής δημιουργίας, συμβολή στην καλλιτεχνική εκπαίδευση των νέων.

Όλα αυτά όμως να κρατηθούν μακριά από τις αντιλήψεις που μετατρέπουν τον πολιτισμό σε πεδίο κερδοφορίας των «χορηγών». Δεν θεωρούμε λοιπόν ότι αποτελεί πεδίο της συζήτησης και κοινής προσπάθειας μας η αναζήτηση μέτρων αξιοποίησης του πολιτισμού και ιδιαίτερα της πολιτιστικής κληρονομιάς μας στην κατεύθυνση της εμπορικής με όποιον τρόπο εκμετάλλευσης, ακόμη έστω και «προς όφελος της βιώσιμης ανάπτυξης των τοπικών κοινωνιών». Σε τελική ανάλυση θα χάσουν και η πολιτιστική μας κληρονομιά και οι τοπικές κοινωνίες.

Η Πασχαλιά στη Σίδερά μας

Πασχαλιά! Η μεγαλύτερη γιορτή για το χωριό μας. Ορόσημο για το τελείωμα του χειμώνα και τον ερχομό της άνοιξης. Μέρη που φέρνουν κυρίως το ξεφάντωμα του πανηγυριού στα σπίτια, τη χαρά της αντάμωσης με τους ξενιτεμένους μας, τη γλύκα του κουλουριού και τη νοστιμιά του αυγού μετά τη νηστεία.

Φέτος κάπως ανάποδα ήρθαν όλα. Ο χειμώνας άργησε να φύγει, η άνοιξη ήταν φθινοπωρινή, το Πάσχα νωρίς, οι ξενιτεμένοι μας ήταν πολλοί λιγότεροι απ' όσους θέλαμε και το κλαρίνο δεν ακούστηκε στο χωριό. Πολλές οι απώλειες που έφεραν το πένθος σχεδόν σε όλα τα σπίτια. Λιγότεσαν οι χωριανοί και κάθε απώλεια μετράει και πονάει περισσότερο. Γι' αυτό όλοι θέλησαν να τιμήσουν τον συγγενή, τον γείτονα, τον φίλο και να μην έχουμε κλαρίνα. Ας είμαστε καλά του χρόνου νάχουμε τη χαρά να καμαρώσουμε τα παιδιά μας να ξεφαντώνουν στα σοκάκια του χωριού. Εξάλλου η τιμή των νεκρών μας είναι μια μορφή παράδοσης από αρχαιοτάτων χρόνων που τα παιδιά μας πρέπει να μαθαίνουν και να συμμετέχουν.

Ωστόσο όπως πάντα το Μεγαλοβδόμαδο το χωριό ήταν γιορτινό και έτοιμο για την Ανάσταση. Ακούστηκε το Σάββατο του Λαζάρου από τα λίγα φιλότιμα παιδιά του χωριού ο «Λάζαρος» περισσότερο σαν νότα αισιοδοξίας. Την Κυριακή των Βαΐων η εκκλησιά στολίστηκε με τη δάφνη που κατά το έθιμο αναλαμβάνει η νύφη της χρονιάς. Το νεκροταφείο πρώτα πρώτα και οι δρόμοι καθαρίστηκαν από τα αγριόχορτα και οι τάφοι όλοι περιποϊήθηκαν. Οι αυλές, τα πεζούλια και τα σπίτια ασπρίστηκαν, έστω κι αν ο υγιεινός ασβέστης παραμερίστηκε από το πλαστικό χρώμα. Τη Μεγάλη Πέμπτη βάφτηκαν τα αυγά τα μεγαλοπεφτίσια, από τα οποία κρατήθηκε ένα για το εικόνισμα, έγιναν τα κουλούρια και τα ψώνια στο παζάρι στο Φιλιάτι.

Το βράδυ στα δώδεκα Ευαγγέλια με όλα τα καντήλια των τάφων αναμμένα τιμήσαμε τη συνέπεια του παπά Χρήστου μας, που για μια χρονιά ακόμα ήταν κοντά μας. Τη Μεγάλη Παρασκευή από όλα τα παιδιά που ήταν στο

χωριό, με τη βοήθεια της προέδρου του Συλλόγου και την προμήθεια λουλουδιών στολίστηκε ο Επιτάφιος και με τις απαραίτητες μπαρέτες που μοσχοβολούσαν. Ο καιρός επέτρεψε να γίνει η περιφορά γύρω από το Φτελιά και κατά την επιστροφή του στην εκκλησία κρατήθηκε ψηλά στην πόρτα για να περάσουν όλοι από κάτω, σύμφωνα με το έθιμο.

Το Μεγάλο Σάββατο οι νοικοκυρές, με ορατά σημάδια από τη νηστεία και την κούραση των ημερών συνέχιζαν τις ετοιμασίες για την Ανάσταση. Να είναι έτοιμο το κρέας για τη σούπια της Ανάστασης ή την καινούργιοφερμένη μαγειρίτσα, να ετοιμαστεί η σικωταριά για το σκωτομπράιμο, να σκουπιστεί το σπίτι, το πελιαύρι και η πόρτα, να μην έχει χορτάρια ο δρόμος, νάχουμε λουκούμι, γλυκά, ούζο κανένα μεζέ, μην έρθει κανένας για χρόνια πολλά...

Κι ύστερα το βράδυ της Ανάστασης άδεια τα σπίτια, γεμάτη η εκκλησιά στο μέτρο των δικών μας δυνατοτήτων, όλοι καλοντυμένοι, τα παιδιά με τις λαμπάδες του νονού στα χέρια και οι νέοι να ανταλλάσσουν εκείνα τα αθώα πονηροβλέματα του έρωτα Απρίλη. Η Ανάσταση στο προαύλιο του Αϊ Γιάννη, οι ευχές, το τσούγκρισμα των αυγών και η επιστροφή στο σπίτι με τη λαμπάδα αναμμένη για να γίνει στην πόρτα ένας ακόμη σταυρός με τον καπνό της. Το τέλος της νηστείας με το πρώτο φαγητό, η χαρά του οικογενειακού τραπέζιου, η μελαγχολία για όσους μας λείπουν και η ευχή όχι απλώς νάμαστε καλά και του χρόνου, αλλά ακόμη καλύτερα...

Βαριά κύλησαν οι άλλες μέρες, βουβές από τον ξασηκωτικό ήχο του κλαρίνου και το βαρύ ντέφι, με τις παρέες να ανταμώνουν στα σπίτια για κουβεντούλα και ποτά για τους μερακλήδες. Υπήρχαν και στο παρελθόν τέτοιες Πασχαλιές. Δεν έγιναν αιτία να καταργηθεί το έθιμό μας, ούτε και τώρα θα συμβεί. Ποιος αμφιβάλλει, όταν τόσοι νέοι, ανταμώνουν με χαρά στο χωριό και στο πανηγύρι μας, ότι θα διατηρήσουν την παράδοσή μας!

Βαξιοβάνου Ευανθία

ΣΙΔΕΡΙΤΙΚΑ ΦΩΤΟ-ΓΡΑΦΗΜΑΤΑ

Στα μέσα της δεκαετίας του '50 στον ονότα του σπιτιού του Λιωνίδα Παπαδόπουλου τελείται η βάπτιση της εγγονής του και κόρης των παιδιών του Θωμά και Ουρανίας, κατά την οποία έλαβε το όνομα Κωνσταντίνα - Ντίνα - Τίνα. Διακρίνονται ο σεβαστός κι αλησμόνητος ιερέας παππα-Μιχάλης Καίσαρης, η μητέρα της με τη νεοφώπιση στην αγκαλιά, δίπλα η Τσάτσικα του Νικόλα-Δημητρή, με τη Λιωνίδα να τη γιγαγιά της κι απ' την αριστερή μεριά ο δάσκαλος του χωριού αυτή την περίοδο με τους τότε μαθητές του Νάσιο Τσάτσα, Φίλιο του Λάζου, Γιάννη Τσέτσο και Βασίλη Σπυρόπουλο με τη Μαίρη της Φωτεινής και του Νικόλα Διαμάντη. Πίσω στο βάθος δεσπόζουν οι ασπρόμαλλες κεφαλές του πάππο-Τσιτάση Φίλιου κι απ' τη δεξιά μεριά η Νικόβα.

Στις αρχές της δεκαετίας του '60, καθισμένες στο πεζούλι της μικρής πλατεϊούλας ανάμεσα στα σπίτια των Σπυροπουλαίων, Χρηστο-Φίλιου, Σπυρο-Λάγαρη, Κωσταντή Παππά και Φίλιο-Τσούλε, η Σιούλενα (Τάσιω του Λάγαρη) κι η Νικόβα (Σταυρούλα του Παππά) πλέκουν, ενώ η Γόννη τους κοιτάζει και τις καμαρώνει χαμογελαστή.

Σας ενημερώνουμε ότι την εφημερίδα μας μπορείτε πλέον να τη διαβάζετε και σε ηλεκτρονική μορφή στη διεύθυνση: www.siderigr.com. Επίσης έχετε τη δυνατότητα να στέλνετε e-mail στη διεύθυνση info@siderigr.com

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ- ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΣΥΓΧΩΡΙΑΝΩΝ ΜΑΣ

ΓΑΜΟΣ

Στη Φλώρινα και στον Ιερό Ναό του Αγίου Παντελεήμονα, στις 28 Ιουνίου 2015, τελέσθηκε ο γάμος του **Χρήστου Κώστη**, γιου του Γιάννη και της Κατερίνας και εγγονού του Σιούλα και της Τάσιως, και της **Λίνας** κόρης του Γεωργίου και της Γιώτας Γκιουλέκα από τη Φλώρινα, με κουμπάρους τον Αντώνη Στιβακτάκη και τη Μένη Σερβίνη.

Ευχόμαστε στο νιόπαντρο ζευγάρι να ζήσει χαρούμενο κι ευτυχισμένο!

ΘΑΝΑΤΟΣ

Σε ηλικία 69 ετών απεβίωσε ο **Γιάννης Κάργιαννης** γιος του Χρήστου και της Γεωργίας Κάργιαννη. *Η εφημερίδα μας και η Αδελφότητα εκφράζουν τη λύπη τους στη γυναίκα του Μαρία, στα παιδιά και στα εγγόνια του.*

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ - ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ

**ΚΑΡΓΙΑΝΝΗΣ ΑΧΙΛΕΑΣ - ΚΑΡΓΙΑΝΝΗΣ ΘΕΟΛΟΓΟΣ
ΛΑΓΓΑΡΗΣ ΛΑΖΑΡΟΣ - ΠΡΙΤΣΗΣ ΜΙΧΑΗΛΗΣ
ΣΥΝΟΛΟ 50 ευρώ**

ΕΝΙΣΧΥΣΤΕ ΤΗΝ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ

**ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ EUROBANK
0026-0062-19-0102348262
IBAN-GR7502600620000190102348262**

Στο παρελθόν η Ελλάδα είχε ένα κλίμα που χαρακτηριζόταν εύκρατο και ήπιο Μεσογειακό, ένα κλίμα ιδανικό για αγροτικές καλλιέργειες, μακροζωία και διακοπές. Στο μέλλον δεν θα έχει. Ως συνέπεια των ραγδαίων κλιματολογικών μεταβολών και της υπερθέρμανσης του πλανήτη μας εξαιτίας της ανθρώπινης δραστηριότητας (κυρίως λόγω της καύσης ορυκτών καυσίμων) το κλίμα θα αλλάξει προς το χειρότερο σε όλα τα μήκη και τα πλάτη της υδρογείου. Ανάμεσα στις περιοχές που θα πληγούν περισσότερο είναι και η χώρα μας. Ήδη υπάρχουν πολλά σημάδια που δείχνουν πως η Ελλάδα θα πρέπει να ξεχάσει το «ιδανικό» κλίμα που είχε ως πρόσφατα. Το καλοκαίρι του 2007 σημειώθηκαν τρεις παρατεταμένοι ισχυροί καύσωνες. Παρατηρήθηκαν θερμοκρασίες πρωτοφανείς τουλάχιστον για τα 50 τελευταία χρόνια στη χώρα μας. Στην Αθήνα η θερμοκρασία ξεπέρασε τους 46ο C. Η Ελλάδα βίωσε δύο μεγάλες πυρκαγιές, η μία στην Αττική και η άλλη στην Ηλεία, που πήραν ανεξέλεγκτες διαστάσεις με τραγικά αποτελέσματα. Ο καύσωνας και η ξηρασία του εδάφους και οι ισχυροί άνεμοι, στοιχεία που οφείλονται στο «φαινόμενο του θερμοκηπίου», έκαναν μια απλή πυρκαγιά να λάβει ανεξέλεγκτες διαστάσεις.

Με βάση, λοιπόν, αυτά τα δεδομένα, οι ειδικοί προβλέπουν για το κοντινό μέλλον πως οι καύσωνες θα αυξάνονται χρόνο με το χρόνο, οι βροχοπτώσεις θα μειώνονται, οι ξηρασίες θα αποκτούν ενδημικό χαρακτήρα, το ίδιο και η λειψυδρία, οι πυρκαγιές θα λυσομανούν κάθε καλοκαίρι και τα ακραία φαινόμενα (καταιγίδες, πλημμύρες, ανεμοστρόβιλοι κ.ά) θα εμφανίζονται όλο και πιο συχνότερα σε πολλές περιοχές της Ελλάδας.

Τα τελευταία χρόνια παρατηρήσαμε πολλές φορές τη σκόνη της Σαχάρας να σκεπάζει τον ουρανό της Ελλάδας. Στο μέλλον όμως υπάρχει κίνδυνος να γίνει η ίδια η Ελλάδα παράρτημα της Σαχάρας. Η νέα έκθεση της WWF Ελλάδας, σε συνεργασία με το Εθνικό Αστεροσκοπείο, σχετικά με το κλίμα της Ελλάδας, προβλέπει για το άμεσο μέλλον ανυπόφορη ζέση στα αστικά κέντρα, καύσωνες σε δημοφιλείς τουριστικούς προορισμούς, δυσχερείς

ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΕΣ ΑΛΛΑΓΕΣ

συνθήκες για αγροτικές καλλιέργειες, ξηρασία και λειψυδρία. Πόλεις σαν την Αθήνα, τη Θεσσαλονίκη, την Πάτρα και τη Λάρισα πρέπει να περιμένουν 10 μέχρι 20 μέρες παραπάνω καύσωνα τον χρόνο. Η άλλοτε πράσινη Εύβοια θα πρέπει να αναμένει περισσότερες από 25 μέρες ξηρασίας σε σχέση με σήμερα. Στο Ηράκλειο και στην Πέλλα οι βροχοπτώσεις του χειμώνα θα μειωθούν τουλάχιστον κατά 15%. Όμως παρά το γεγονός πως οι συνολικές βροχοπτώσεις θα μειωθούν οι λεγόμενες «ακραίες βροχοπτώσεις» δηλαδή καταιγίδες θα αυξηθούν κατά 20%, αυξάνοντας με γεωμετρικό τρόπο τον κίνδυνο πλημμυρών. Οι ξηρές και καμένες εκτάσεις και τα λιγοστά δάση δεν θα μπορούν να κατακρατούν το νερό της βροχής που σε χρόνο μηδέν θα πλημμυρίσει τα πάντα. Οι γεωργικές περιοχές της χώρας (Θεσσαλία, Κεντρική Μακεδονία) δεν θα μείνουν ανεπηρέαστες από τις κλιματικές αλλαγές των επόμενων δεκαετιών. Οι καύσωνες, οι μειωμένες βροχοπτώσεις, η μείωση των αποθεμάτων του νερού, θα κάνουν η ποτιστική καλλιέργεια να θεωρείται πλέον πολυτέλεια.

Τα δάση και οι εθνικοί δρυμοί θα κινδυνεύσουν με εξαφάνιση, καθώς οι μέρες με υψηλό ρίσκο εκδήλωσης πυρκαγιών θα γίνονται περισσότερες, ενώ η αύξηση της θερμοκρασίας θα απειλήσει την «υγεία» των δασικών οικοσυστημάτων. Τα πράγματα ασφαλώς θα χειροτερέψουν μετά το 2050, όταν η αύξηση της θερμοκρασίας θα έχει περάσει το «σημείο χωρίς επιστροφή» και θα αυξάνεται ανατροφοδοτούμενη. Σύμφωνα με μελέτη του Εθνικού Αστεροσκοπείου η μέση θερμοκρασία το καλοκαίρι του 2070 στην Ελλάδα θα είναι 41ο C από 33ο C που είναι σήμερα.

Οι ανατολικές και νότιες περιοχές της Ελλάδας θα πληγούν ιδιαίτερα από τη λειψυδρία, την ερήμωση, τη σκόνη και τις αμμοθύελλες. Αν η μέση θερμοκρασία του πλανήτη αυξηθεί κατά 2 βαθμούς Κελσίου η Αθήνα το 2070 θα έχει κλίμα Καΐρου και

η Θεσσαλονίκη κλίμα Αλεξάνδρειας.

Ένας άλλος κίνδυνος που θα απειλήσει την Ελλάδα θα προέλθει από την άνοδο της στάθμης των θαλασσών, λόγω της τήξης των πάγων, εξαιτίας της υπερθέρμανσης του πλανήτη. Η άνοδος της στάθμης των θαλασσών από 0,43 έως 1 μέτρο θα δημιουργήσει τεράστια προβλήματα παγκοσμίως. Εκατομμύρια άνθρωποι θα αναγκαστούν να μεταναστεύσουν ως περιβαλλοντικοί πρόσφυγες στη Δύση και στη χώρα μας αυξάνοντας την οικονομική πίεση και τις κοινωνικές εντάσεις.

Η άνοδος της στάθμης της θάλασσας θα επηρεάσει πολλές παράκτιες περιοχές της χώρας μας. Η περιοχή της Θεσσαλονίκης και του Δέλτα του Αξιού είναι από τις πιο ευάλωτες στη Μεσόγειο. Άλλες περιοχές που κινδυνεύουν από την άνοδο της στάθμης των θαλασσών είναι το Μεσολόγγι, το Πόρτο Λάγος, το Δέλτα του Έβρου, ο Αμβρακικός Κόλπος, ο Βόλος. Η Ελλάδα θα χάσει το 10% του σημερινού της εδάφους, αλλά θα είναι σχετικά τυχερή καθώς άλλες ευρωπαϊκές χώρες, όπως η Ολλανδία θα εξαφανιστούν.

Η κλιματική αλλαγή αποτελεί ίσως την υπ' αριθμόν ένα πρόκληση για το μέλλον της Ελλάδας. Στις επόμενες δεκαετίες η χώρα μας θα βρεθεί στη δίνη καταστροφικών κλιματολογικών μεταβολών, που θα προκαλέσει αστάθεια σε όλους τους τομείς. Δεν είναι σίγουρο πως θα τα καταφέρουμε να βρούμε σώοι και αβλαβείς από όλες αυτές τις δραματικές αλλαγές. Γι' αυτό λοιπόν πρέπει να θεωρούμε την προστασία του περιβάλλοντος ζήτημα υψίστης εθνικής ασφάλειας και να κάνουμε ό,τι μπορούμε γι' αυτό.

Υπάρχουν ακόμη περιθώρια για να ληφθούν μέτρα, ώστε να περιοριστεί η κατανάλωση ορυκτών καυσίμων και να πραγματοποιηθεί η στροφή προς τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας για να εμποδιστεί η περαιτέρω υπερθέρμανση.

Στον περιβαλλοντικό τομέα η πρόληψη είναι η καλύτερη θεραπεία. Διαφορετικά θα πρέπει να προετοιμάσουμε από τώρα τα παιδιά μας για μια Ελλάδα προέκταση της Σαχάρας.

Γεώργιος Τάσος

Η ΣΙΔΕΡΗ ΜΑΣ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ
ΤΩΝ ΣΙΔΕΡΙΤΩΝ

ΙΛΛΥΡΙΑΣ 6-10, 113 63 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ.: 210 88.31.766
info@siderigr.com

ΤΙΜΗ ΕΤΗΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ 6 ΕΥΡΩ
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ 50ΜΔ - 30\$

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Το Διοικητικό Συμβούλιο
της Αδελφότητας

ΥΠΕΥΘΥΝΗ

ΑΘΑΝΑΣΙΑ
ΤΣΙΟΥΛΗ-ΚΙΟΥΒΡΕΚΗ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΥΛΗΣ

ΤΑΚΗΣ ΣΤΡΑΒΕΛΗΣ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ "Πέτρα"
Οικονόμου 32, 106 83 Αθήνα
Τηλ.: 210 82.33.830
ekdoseispetra@hotmail.com

Graph Tech

Κωνσταντίνος Κολιούσης

Ανδριτσάινης 17, 11142 Λαμπρινή
Τηλ.: 210-2582619, 6942 268668
Σχεδιασμός - Εκτύπωση Εντύπων
Επεξεργασία video - 3d animation
Σχεδιασμός ιστοσελίδων - φωτογραφία - Δίκτυα
websites: www.graphtech.gr
e-mail: info@graphtech.gr

ΓΕΩΡΓΙΑ ΑΘ. ΜΑΚΡΗ

Χειρουργός
Οδοντίατρος

Χρ. Σμύρνης 117-119
183 45 Μοσχάτο

Τηλ.: 210 4836204
Κιν.: 6945 461476

ΟΠΤΙΚΑ ΦΑΚΟΙ ΕΠΑΦΗΣ ΦΥΣΤΙΚΗ

Κατάστημα 1ο
Φανερωμένης 5
Τηλ.: 210 6540255
Κατάστημα 2ο
Μεσογείων 232
4η Στάση Χολαργού
Τηλ.: 210 6515651

ΥΠΕΡΤΑΣΙΟΛΟΓΙΚΟ ΝΕΦΡΟΛΟΓΙΚΟ ΙΑΤΡΕΙΟ

ΦΩΤΗΣ ΑΘ. ΜΑΚΡΗΣ

ΙΑΤΡΟΣ ΝΕΦΡΟΛΟΓΟΣ
ΔΕΧΕΤΑΙ ΜΕ ΡΑΝΤΕΒΟΥ
ΔΕΥΤ., ΤΡΙΤΗ, ΠΕΜΠΤΗ
ΑΠΟΓ.: 6.30 - 9.00
ΧΡΥΣ. ΣΜΥΡΝΗΣ 117-119
183 45 ΜΟΣΧΑΤΟ
ΤΗΛ.: 210 4821031
ΚΙΝ.: 6946 284878

ΝΙΚΟΣ Λ. ΚΩΤΣΗΣ

ΜΑΡΜΑΡΑ-ΓΡΑΝΙΤΕΣ
ΜΝΗΜΕΙΑ - ΤΖΑΚΙΑ
ΔΙΑΚΟΣΜΗΤΙΚΑ - ΠΕΤΡΕΣ

ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ

2ο χλμ. Ν. Σελεύκεια

Σαγιάδα

Τηλ.: 26650 28724

Κιν.: 6932 928259

ΕΘΝΙΚΗ

Η ΠΡΩΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΤΣΑΤΣΑ

Ασφαλιστικός Πράκτωρ

ΑΕΕΓΑ "Η ΕΘΝΙΚΗ" - ΕΤΑΙΡΙΑ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ
ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.

ΔΕΡΒΕΝΑΚΙΩΝ 77, ΑΓ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
ΤΗΛ.: 210 6019020, ΤΗΛ. FAX: 210 6007649, ΚΙΝ.: 6977 212982

Συνέχεια από το προηγούμενο φύλλο

...Ο Τάσιος, καθώς κι άλλοι χωριανοί, είχαν υποψίες πως κάποιοι ΕΔΕΣίτες από αυτά τα ένοπλα τμήματα που είχαν γυρίσει απ' την Κέρκυρα και δρούσαν ανενόχλητα σε όλον τον Θεσπρωτικό χώρο, είχαν έλθει να πάρουν τα γυναικόπαιδα των μουσουλμάνων του Καλπακιού, στα οποία οι Σιδερίτες, κινούμενοι από καθαρά ανθρωπιστικά αισθήματα, είχαν προσφέρει ασφάλεια και προστασία με δική τους ευθύνη και πρωτοβουλία.

Γι' αυτό το λόγο, προκειμένου να ξεκαθαρίσει το έδαφος στην αυλή του σπιτιού του Μηλιώνη από τυχόν τέτοια στοιχεία, πέταξε μέσα στην αυλή μια χειροβομβίδα «μιλς» κι αμέσως μετά την έκρηξη φωνάζοντας δυνατά στα αρβανίτικα «μος τρουμ», δηλαδή μη φοβάσθε, για να ενθαρρύνει τα γυναικόπαιδα, ανέβηκε μαζί με τον Τάκη Φίλιο στον τοίχο κι απ' εκεί στην αυλή και στη σκάλα του σπιτιού, όπου έμεναν τρομοκρατημένα τα γυναικόπαιδα.

Με την έκρηξη της χειροβομβίδας, η οποία ήταν ισχυρότατη, δημιουργήθηκε πανικός, καθώς τα θραύσματά της έφθασαν ως κάτω στο χωριό και πέφτοντας πάνω στους τσίγκους και τα κεραμίδια κι έγινε πανζουρλισμός κι ακούσθηκε μια δυνατή φωνή «μη ρίχνετε τέτοιες», ενώ το τουφεκίδι πύκνωσε λες και γινόταν μάχη.

Ο πατέρας μου ήλθε απ' εκεί στο σπίτι μας, πήρε το τουφέκι και τις σφαίρες και κατηφόρισαν μαζί με τον Τάκη πυροβολώντας για ν' ανταμώσουν με τους άλλους.

Το τουφεκίδι συνεχίσθηκε για κάμποση ώρα

ΕΝΑ ΜΕΤΑΚΑΤΟΧΙΚΟ ΕΠΕΙΣΟΔΙΟ ΣΤΗ ΣΙΔΕΡΗ

ώσπου αντιλήφθηκαν πως δεν είχαν έλθει ΕΔΕΣίτες στο χωριό για να κάνουν κακό στα γυναικόπαιδα αλλά ήταν παρεξήγηση, που προκλήθηκε από λάθος εκτίμηση των ΕΠΟΝιτών, Παναγιώτη και Αντώνη και γι' αυτό σιγά-σιγά αραίωσε και σε λίγο σταμάτησε.

Εν τω μεταξύ τον Αστήρη, σοβαρά χτυπημένο στο πόδι από το πέσιμο, χωρίς ευτυχώς να χτυπηθεί από τα βλήματα της χειροβομβίδας του Παναγιώτη, τον μετέφεραν στο σπίτι του Νικολα-Δημήτρη, όπου του προσφέρθηκαν οι πρώτες βοήθειες με πρόχειρα πρακτικά μέσα από ηλικιωμένες γυναίκες, οι οποίες ήταν ειδικές να επεμβαίνουν σε παρόμοιες περιπτώσεις. Εκεί παρέμεινε δυο – τρία μερόνυχτα και απ' εκεί τον πήγαν με το φορείο στο σπίτι του, όπου παρέμεινε καταγής για κάμποσο καιρό, χωρίς να αποκατασταθεί πλήρως το περπάτημά του. Του έμεινε ένα ελαφρό κούτσεμα σ' όλη την υπόλοιπη ζωή του.

Η νύχτα συνεχίσθηκε ως το πρωί με αραιές τουφεκιάς και με τον ερχομό της ημέρας παρουσιάσθηκε στο σπίτι του κι ο κατατρομαγμένος Μπάμπης και ηρέμησε η φαμίλια του, η οποία όλη τη νύχτα ήταν ανήσυχη, γιατί νόμιζε ότι κάτι κακό είχε πάθει.

Την άλλη μέρα το επεισόδιο αυτό κυριάρχησε στο χωριό κι όλη επισκέπτονταν τον Αστήρη για να του εκφράσουν τη συμπάθειά τους για το πάθημά του,

αλλά και τα γυναικόπαιδα τα οποία κυριολεκτικά είχαν κατατρομοκρατηθεί. Οι δε χωριανοί – τα κεφάλια του χωριού – προκειμένου να τα ηρεμήσουν και να αισθάνονται ασφάλεια τις νύχτες, φρόντισαν με ενδιαφέρον για τη μεταφορά τους από το σπίτι του Μηλιώνη, που βρισκόταν στην άκρη του χωριού κοντά στον «Λόγγο», στο «Μεσοχώρι» στο σπίτι της Αγγελ' Κίτενας, εκεί που σήμερα διαμένει ο Θοδωρής Βαξιοβάνος με την οικογένειά του κι είναι ο τωρινός του νοικοκύρης.

Εκεί παρέμειναν ασφαλείς για κάμποσες μέρες με τη συμπαράσταση όλου του χωριού σε τρόφιμα, ώσπου οδηγήθηκαν στο Φιλιάτι, στις αίθουσες του Δημοτικού Σχολείου και απ' εκεί στην Αλβανία.

Διατηρώ ακόμη άσβεστη στη μνήμη μου την εικόνα της φυγής τους, κατά το ξεπροβόδιμα που τους κάναμε στο δρόμο πάνω από το «Αργαστήρι» και στο «Φτελιά», γιατί τις λίγες μέρες που έμειναν φιλοξενούμενοι στο χωριό τους συμπεριφερθήκαμε ανθρώπινα και δημιουργήθηκαν μεταξύ μας φιλικές σχέσεις, πράγμα το οποίο περιποιεί τιμή στα Σιδερίτικα παιδιά της δύσκολης, πλην ανθρωπίνης, εκείνης περιόδου.

Το γεγονός αυτό συζητιόταν για αρκετόν καιρό στη Σιδερή κι όσοι το ζήσαμε, ιδιαίτερα εμείς τα παιδιά, δεν το ξεχάσαμε. Το διατηρούμε στη μνήμη μας, όπως και τόσα άλλα που περάσαμε την περίοδο εκείνη του πολέμου και της Κατοχής, κι εύχομαι να μη ζήσουν παρόμοια γεγονότα και καταστάσεις τα παιδιά και τα εγγόνια μας.

Τάκης Στραβέλης

ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΕΣ ΣΥΝΤΑΓΕΣ

Για να θυμηθούμε ένα από τα γλυκά του καλοκαιριού που έφτιαχναν οι μητέρες στο χωριό μας

Μπουρέκι με κολοκύθι γλυκό

Υλικά

- 1 κιλό κολοκύθι κόκκινο τριμμένο
- 1 φλιτζάνι του καφέ ζάχαρη
- 1 >> >> >> Ρύζι
- 1 κουταλιά κανέλλα
- 1 κουταλάκι γαρύφαλλο
- 5 μικρές φρυγανιές τριμμένες
- 1 ½ κούπες καρύδι χοντροκομμένο
- Λίγο λάδι
- 4 φύλλα

Φύλλο

Αλεύρι, νερό, λάδι, αλάτι, ζάχαρη, και λίγο ούζο.

Σιρόπι

- 2 κούπες ζάχαρη
- 1 κούπα νερό
- 1 κουτάλι μέλι
- Λίγες σταγόνες λεμόνι
- Ανακατεύουμε όλα τα υλικά και βράζουμε για 5 λεπτά.

Εκτέλεση

Τρίβουμε με χοντρό τρίφτη το κολοκύθι. Το στύβουμε να φύγουν όλα τα υγρά του.
 Σε ένα μεγάλο μπολ βάζουμε το κολοκύθι τη ζάχαρη, το ρύζι, την κανέλλα, το γαρύφαλλο, την τριμμένη φρυγανιά το καρύδι λίγο λάδι και ανακατεύουμε όλα τα υλικά μαζί.
 Αφού βάλουμε στον πάτο του ταψιού λάδι, στρώνουμε 3 φύλλα το ένα πάνω στο άλλο αλείφοντάς τα με λάδι.
 Σκεπάζουμε με το 4ο φύλλο, ρίχνουμε στην επιφάνεια λάδι και ραντίζουμε με λίγο νερό για να μην στεγνώσει το φύλλο. Κόβουμε σε κομμάτια και ψήνουμε το μπουρέκι στο φούρνο έως ότου κοκκινίσει.
 Σε ένα κατσαρολάκι βράζουμε τα υλικά για το σιρόπι 5 λεπτά και σιροπιάζουμε το μπουρέκι.
 Το σιρόπι ζεστό το μπουρέκι κρύο

Παπασταύρου Βασιλική

Δύο όμορφα στιγμιότυπα από το περσινό καλοκαίρι στο καφενείο του χωριού μας.
 Φωτ. 1: Διακρίνονται από αριστερά οι: Δονάτος Τσάτσας, Ηλίας Σωτηρίου, Ανδρέας Τσάτσας, Γιώργος Τσάτσας, Λεωνίδας Κώτσης και ο Σταύρος Κιουβρέκης.
 Φωτ.2: Ηλίας Σωτηρίου, Χόλγκα Ρίχτερ πρόεδρος Συλλόγου Ελληνογερμανικής Φιλίας της πόλης Φέλμπερ, Φόνη Ταφέκη, Θολόης Ταφέκης, Μόνικα Ρίχτερ και Τέλης Βαξιοβάνος.

Ένατη συνέχεια

Κεφάλαιο III. ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ – ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΑ ΚΑΙ ΟΙΚΙΣΤΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

Θέση Χωριού

Η Σίδηρη είναι κτισμένη στη Δυτική πλευρά του Ορεινού όγκου της Μάλιας. Οι βόρειες πλευρές του βουνού αυτού, με κάπως ομαλή κλίση, καταλήγουν δυτικά στον κάμπο των Φιλιατών και Φοινίκου και στο Φοινικιώτικο ποτάμι. Η ανατολική του πλευρά αποτελεί εκτεταμένο οροπέδιο που κατέρχεται κλιμακούμενο ομαλά προς τους οικισμούς Χλωμό – Κάργιαννης, κατά δε τα νότια, σχηματίζει χαμηλότερη οροπεδική περιοχή λεγόμενη «Σιαντίνα – Ντίμανη», με κατώτερο σημείο τη θέση «Σκάλα του Ζωργιάννη» και ποταμό Καλαμά. Νοτιοδυτικά δε οι υπώρειές του φθάνουν στον πεδινό «Μακρύκαμπο» και στην επίσης πεδινή «Κέρβα», παρακαλάμιες κοιλάδες. Δυτικά δε συγκλίνει προς την Ελαία, αφού έχει σχηματίσει πριν αρκετές θέσεις κοιλάδων (Λούτσες, Φορτόπια – Προσκύνηση). Αγκαλιάζει έτσι στο μέσον της δυτικής του πλευράς τον οικισμό της Σίδηρης, που βασικά ακολουθεί οικιστικά – χωροταξικά ένα σχήμα αντίστροφου γάμα. Η μία πλευρά Α-Β του οικισμού από βορρά προς νότον, ξεκινά νότια και ανατολικά της Προσκύνησης στη θέση Ράχη (σημείο Α) και φθάνει νοτιοανατολικά στο κέντρο του οικισμού (σημείο Β). Από το σημείο Β φθάνει νοτιοδυτικά στο σημείο Γ, στη θέση «Αϊ-Θανάσης». Δηλαδή ο οικισμός

Ιστορία του χωριού Σίδηρης – Αναμνήσεις

κείται στην αγκάλη της δυτικής πλευράς της Μάλιας, με ευρύτατο ορίζοντα προς δυσμάς μέχρι το Ιόνιο Πέλαγος και την Κέρκυρα, Βορειοδυτικά προς την Ελληνοαλβανική μεθόριο (στο ύψος των βουνών της Κονίσπολης) και Νότια προς Ηγουμενίτσα, βουναλάκι Ντούλικας, Καλαμά και βουνά Παρραμυθιάς. Η θαυμαστή θέση αυτή ευνοείται και από την υψομετρική διαφορά του οικισμού από τις χαμηλότερες θέσεις – βουνό – λοφίσκους – προς τα δυτικά του. Θαυμάζει δε ακόμη κανείς, με την εσωτερική χωροταξία του οικισμού. Εκτείνεται σε δύο επίπεδα που σχηματίζουν τους δύο μαχαλάδες του, τον Άνω και τον Κάτω. Ο Κάτω έχει υψόμετρο γύρω στα 200 μ. που ανηφορίζει μέχρι την Κεντρική Πλατεία του Φτελιά στα 230 μ. περίπου. Ο Απάνω Μαχαλάς έχει υψόμετρο στο Κέντρο περίπου 260 μ. ανηφορίζοντας ελαφρώς προς τη Ράχη σε 290 μ., με υψηλότερο σημείο την οικία Αναστάση Στραβέλη σε υψόμετρο 330 μ. περίπου. Οι δύο μαχαλάδες, παρά την κάποια υψομετρική διαφορά τους, επικοινωνούν ομαλά. Όλο το χωριό εξυπηρετείται βασικώς με δύο δρόμους αντίστοιχα, οι οποίοι, με λίγα τεχνικά, διαμορφώθηκαν τελευταία σε αυτοκινητόδρομους από τους οποίους εξυπηρετούνται όλα τα σπίτια. Υπάρχουν, εκτός από τους δύο κεντρικούς δρόμους και μικρότερα μονο-

πάτια επικοινωνίας. Τα σπίτια, ιδιαίτερα στον Κάτω Μαχαλά, είναι στοιχισμένα εκατέρωθεν του δρόμου, συνεχόμενα μεταξύ τους. Αυτή η διάταξη των σπιτιών, η συνοχή τους, δημιουργεί μια γενική άποψη, ότι οι πρώτοι οικιστές της Σίδηρης, σε κάποια απώτατη χρονική περίοδο, είχαν κάνει μια άριστη επιλογή θέσεως για δημιουργία οικισμού και είχαν μελετήσει την ανάπτυξη ενός κεντρικού οικισμού με 45-50 σπίτια, τα οποία όλα είχαν πρόσοψη στους δύο κεντρικούς δρόμους. Και σαν να είχαν οραματισθεί ότι ύστερα από αρκετούς αιώνες θα κυκλοφορούσαν οχήματα και γι' αυτό έκαναν σχετικά πλατιούς τους δρόμους και πολύ βατούς. Είναι πράγματι να θαυμάζει κανείς αυτό το δημιούργημα, ενός ορθολογισμένου οικισμού, που παρόμοιος δεν υπάρχει σε όλη την επαρχία, εκτός εάν εξαιρέσει κανείς τον οικισμό της πόλης των Φιλιατών. Και είναι να απονέμεται σεβασμός και τιμή σε τόσες γενές Σιδεριτών που πέρασαν και δεν πείραξαν αυτή τη χωροταξία, αλλά αντίθετα την σεβάστηκαν και την διατήρησαν. Μάλιστα, όταν στην τελευταία εκατονταετία χρειάστηκε να επεκταθεί ο οικισμός προς τη Ράχη, τα εκεί 5 σπίτια, στήθηκαν σε σειρά, με δρόμο πλατύ μπροστά τους. Κανείς δεν έκτισε επί αιώνες τώρα, κλείνοντας κοινοτικό δρόμο μέσα στον οικισμό, αντίθετα σε αρκετά σημεία έγιναν κατά καιρούς διαπλατύνσεις.

...Συνεχίζεται

Ο Ιστορύν και ο Γράφων Σωτήριος Κων. Κολιούσης Μάρτιος 1963

Μεγάλο Ηπειρώτικο Πανηγύρι!

Το «Μεγάλο Ηπειρώτικο Πανηγύρι» που διοργάνωσε η Πανεπειρωτική Συνομοσπονδία Ελλάδας με τους Συλλόγους Ηπειρωτών Δυτικής Αττικής, το Σάββατο 15 Ιουνίου στο Θέατρο Πέτρας, έκανε τη μεγάλη διαφορά! Τη μεγάλη διαφορά σε μαζικότητα από όλες τις άλλες εκδηλώσεις που διοργάνωσε η Π.Σ.Ε. στην Πέτρα τα περασμένα χρόνια, με τη συμμετοχή πάντων από 2.000 ξενητεμένους Ηπειρωτών και φίλων της Ηπείρου. Τη μεγάλη διαφορά, ακριβώς, διότι υπήρξε αδιαμεσολάβητη, ενεργητική συμμετοχή, μιας και φέτος οι χιλιάδες θεατές ήταν οι πρωταγωνιστές της βραδιάς. Η μοναδικότητα αυτής της εκδήλωσης αναδείχθηκε ήδη από την προετοιμασία και τη διοργάνωση της βραδιάς: φέτος, η συμμετοχή των Ηπειρωτικών Συλλόγων από την Πετρούπολη, το Ίλιον, το Χαϊδάρι, τον Ασπρόπυργο, το Περιστέρι, τη Νέα Φιλαδέλφεια, τους Αγίους Αναργύρους, τις Αχαρνές, δίπλα στην Π.Σ.Ε. ήταν περισσότερο μαζική και ενεργητική παρά ποτέ άλλοτε. Οι Σύλλογοι έκαναν τη γιορτή πραγματικά δική τους υπόθεση, πρωταγωνιστώντας στην προετοιμασία και τη διοργάνωση. Για πρώτη φορά στα 32 χρόνια λειτουργίας του χώρου της Πέτρας, στήθηκε μια εκδήλωση που αξιοποίησε όλο τον ελεύθερο χώρο, αναδεικνύοντας τη δυνατότητα διοργάνωσης κι εξάπλωσης μεγάλων συμμετοχικών εκδηλώσεων. Μάλιστα, εισέπραξε τον έπαινο των ανθρώπων του Θεάτρου Πέτρας που αναγνώρισαν σε αυτή τη βραδιά μία από τις ομορφότερες διαχρονικά σε αυτόν το διακεκριμένο χώρο πολιτισμού. Η μεγάλη διαφορά, λοιπόν, έγινε με τον πιο ανεπιτήδευτο, δοκιμασμένο τρόπο, τον τρόπο των ηπειρωτικών πανηγυριών. Η Π.Σ.Ε. άνοιξε την

περασμένη περίοδο το διάλογο για τα ηπειρώτικα πανηγύρια σήμερα, για όσα τα ταλαινίζουν, τραυματίζοντας τη σχέση των Ηπειρωτών με την ίδια τους την παράδοση. Και σαν κορύφωση της πιο πλούσιας πολιτιστικά χρονιάς, μετά από σειρά πετυχημένων και ποιοτικών εκδηλώσεων, επέλεξε όσα κουβέντισε με τα μέλη της να τα δοκιμάσει στην πράξη, διοργανώνοντας το «Μεγάλο Ηπειρώτικο Πανηγύρι». Το πανηγύρι απλώθηκε σε όλο το χώρο ανάμεσα στις δύο σκηνές του Θεάτρου Πέτρας. Με πατάρι πανηγυριώτικο και όχι εξέδρες για τους μουσικούς, με πολύχρωμες γιρλάντες και όχι με προβολείς, κατά τον παλιό τρόπο της πατρίδας. Ο κόσμος απλώθηκε τριγύρω ακτινωτά, σε μεγάλα τραπέζια. Μεγάλες παρέες που μας έφεραν πιο κοντά, περισσότερους μαζί. Και πιο πίσω, τα πανηγυριώτικα καζάνια και κρασί και τσίπουρο, για την πόση και βρώση των πανηγυριστών. Προεξάρχοντες οι μουσικοί! Ο πρωτομάστορας της ηπειρωτικής παράδοσης Σταύρος Καψάλης, πλαισιωμένος από την εξαιρετική κομπανία του Κώστα Βέρδη, με τους κορυφαίους τραγουδιστές Γιάννη Παπακώστα και Παγώνα Αθανασίου που ανέδειξαν σε μια πεντάωρη σκυταλοδρομία τα αυθεντικά ηχοχρώματα της ηπειρωτικής παράδοσης, παρακινώντας και συνοδεύοντας τον πάνδημο χορό που απλώθηκε σε όλο το χώρο, με μεγάλους κύκλους, με όλους μαζί στον ίδιο χορό, πέμποντας ένα μήνυμα ανάτασης πολύτιμο στους δύσκολους καιρούς μας. Με αληθινούς πρωταγωνιστές τους πανηγυριώτες, τους χιλιάδες ξενητεμένους Ηπειρώτες που πήραν τη σκυτάλη.

ΡΕΠΟΡΤΑΖ - ΦΩΤ: ΣΕΛΛΑΔΙΤΙΚΑ ΝΕΑ

Κάτω τα χέρια απ' την παράδοση!

Του Κώστα Μπατσά

Μέρα με τη μέρα η κατάσταση πάει από το κακό στο χειρότερο, όσον αφορά την παραδοσιακή μας μουσική και την απόδοσή της από πολλά, δυστυχώς, μουσικά «παραδοσιακά» σχήματα. Γνωρίζουμε ότι στην Ήπειρο οι παραδοσιακές μουσικές «ζυγίες» αποτελούνται από κλαρίνο, λαούτο, βιολί και ντέφι. Τα προαναφερόμενα μουσικά σχήματα, ο Θεός να τα κάνει, κράτησαν μόνο το κλαρίνο και αντικατέστησαν τα άλλα όργανα με ηλεκτρική κιθάρα, αρμόνιο, ντραμς κ.λπ. Όσο για τον ήχο, που φτιάχνουν με τις ώρες για να τον πετύχουν «όσο γίνεται καλύτερα», τον γεμίζουν με echo και αλλοιώσεις, έτσι ώστε να μην καταλαβαίνουμε τι ακούμε... ούτε ποιο τραγούδι λένε, ούτε ποιος παίζει, ούτε ποιος τραγουδάει, όλοι ακούγονται το ίδιο άσχημα... (αυτοί πιθανόν να νομίζουν ότι ακούγονται καλά). Η Πανεπειρωτική Συνομοσπονδία Ελλάδος (ΠΣΕ) προσπαθεί πάντα στις εκδηλώσεις της να χρησιμοποιεί γνήσιους μουσικούς και τραγουδιστές με τα παραδοσιακά όργανα, όπως τα ξέρουμε. Οι περισσότερες αδελφότητες αποδήμων, πλην ελαχίστων εξαιρέσεων, κάνουν το ίδιο ακολουθώντας πιστά την παράδοση. Αντιθέτως στην Ήπειρο, στα πανηγύρια πολλών χωριών, χρησιμοποιούν μουσικούς, τραγουδιστές και όργανα που κακοποιούν την παράδοση και τα αυτά μας. Η Ήπειρος, δόξα τω Θεώ, έχει μεγάλη ποικιλία μουσικών ρυθμών και τραγουδιών και δεν έχει ανάγκη αυτή την κακογουστιά, που κάνει όλα τα τραγούδια να μοιάζουν μεταξύ τους. Συνήθως πιάνουν έναν απλό ρυθμό που τραβάει με τις ώρες, τα πωγωνίσια τα κάνουν τσιφτετέλια, τα τσάμικα, που σπάνια παίζονται, εκτελούνται σαν σκυλάδικα και μύρια όσα... Το χειρότερο απ' όλα είναι ότι ορισμένα κανάλια μαγνητοσκοπούν τις κακόγουστες αυτές εκδηλώσεις και τις προβάλλουν συνέχεια. Αυτοί κάνουν πολύ μεγάλη ζημιά. Νομίζει κανείς ότι αυτά είναι τα «Ηπειρώτικα». Η δικαιολογία για τα παραπάνω είναι ότι αυτά θέλουν οι νέοι μας! Μεγάλο λάθος! Στην εποχή μας υπάρχουν μουσικά σχολεία και πολιτιστικοί σύλλογοι με χορευτικά τμήματα που τα παρακολουθούν χιλιάδες νέοι και ξέρουν πολύ καλά να ξεχωρίζουν ποιοι είναι οι σωστοί μουσικοί και ποια τα παραδοσιακά τραγούδια. Το Υπουργείο Πολιτισμού είναι θεματοφύλακας της παράδοσης, το καταφύγιο κι η ελπίδα μας συνάμα. Ευελπιστούμε ότι ο συντοπίτης μας Υπουργός Πολιτισμού Κώστας Τασούλας, λάτρης της ηπειρωτικής παράδοσης, θα κάνει κάτι για την προστασία της μουσικής μας κληρονομιάς. Το Υπουργείο Παιδείας; Αληθεύει ότι τα μουσικά σχολεία πάνε για κλείσιμο; Έλεος πια!